

Mishnah *Eiduyot*, chapter 7

משנה עדייות פרק ז

(1) Rabbi Yehoshua and Rabbi Tzadok testified regarding the redemption lamb of a firstborn donkey [which had been set aside as such] that if it died [before he he gave it to the priest,] the priest has no claim against the owner. For Rabbi Eliezer maintains that He [the Israelite] is responsible [for it, and he must give another lamb to the

העיד רבי יהושע ורבי צדוק על פדיון פטר חמור שמת שאין בו לכהן כלום, שרבי אליעזר אומר חייבין באחריותן כחמש סלעים של בן. ותקמים אומרים, אין חייבין באחריותן אלא כפדיון של מעשר שני: ב העיד רבי צדוק על ציר חגבים טמאים שהוא טהור. שמשנה ראשונה, חגבים טמאים שנכבשו עם חגבים טהורים, לא פסלו צירן: ג העיד רבי

priest, since the verse states: "You will redeem the first issue of a donkey with a lamb or kid. ... You will redeem every firstborn of your sons" (Exodus 34:20), juxtaposing the firstborn of man with the firstborn of an animal, (also see Behorot 8:8) to tell you that just] as in the case of the five *selaim* in connection with the redemption of the [firstborn] son [where, if he had set aside five *selaim* to redeem his firstborn son and it got lost, he is responsible for it, so, too, with the firstborn of the donkey]. However, the Sages say: He is not responsible, just as in the case with the redemption of the second tithe [where, if he lost the money with which he redeemed the second tithes' produce, he need not replace it with other money to be spent on food in Jerusalem].

(2) Rabbi Tzadok testified regarding the brine of non-kosher grasshoppers that [since they have no blood and are considered perspiration] they are considered pure, for the first Mishnah had taught that non-kosher grasshoppers pickled together with kosher grasshoppers [enumerated in Leviticus 11:20] do not make the [mixed] brine non-kosher [here, however, we are informed that even the brine of the non-kosher species is kosher].

(3) [Flowing waters such as streams and rivers are similar to the water of a spring and purify in any amount, even while flowing, and is valid for purification waters,

רבנו עובדיה מברטנורא

א העיד ר' יהושע. פדיון פטר חמור שמת. שהפרישו לפדיון פטר חמור ומת: כחמש סלעים. של פדיון הבן שחייב באחריותן: כפדיון מעשר שני. דאם אבד אינו חייב באחריותו דההוא כסף חייביה רחמנא לאכול בירושלים והא אול ליה. וטעמא דר"א כאן מצינו שהקיש הכתוב פטר חמור לבכור אדם. שנאמר (שמות לד) ופטר חמור תפדה בשה וגו' וכל בכור בניך תפדה: והכ"א. א"ק (במדבר יח) אך פדה תפדה את בכור האדם ואת בכור הבהמה הטמאה תפדה לפדייה הקשתיו ולא לד"א: ב לא פסלו את צירן. הדקלו בציר של חגבים טמאים שאינו אוסר תערובתו מפני שאין להם דם ואינו אלא לחלוחית בעלמא. וזו היתה משנה ראשונה ועדותו של ר"צ הוסיף על משנה ראשונה לומר שהוא טהור דלא מבעיא דאינו אוסר את תערובתו אלא אפילו הוא עצמו טהור:

while dripping water such as rain water requires 40 *se'ah* and immersion in a non-flowing state, in order to purify and is not valid for purification waters]. Rabbi Zadok testified that if flowing water exceeded dripping water [with which it was mixed] it is valid [as flowing water, and is treated as a spring]. There was just such a case in

Birat HaPilya and it was brought before the Sages [for a ruling] and they ruled the [combined] water valid.

(4) [Water from a spring which is made to pass over into a trough or any vessel becomes invalid for immersion either in the trough or the vessel itself, or in the water that flows out of the vessel from the other side, since the water having been through a vessel becomes drawn water (see Mikvaot 5:1).] Rabbi Tzadok testified regarding flowing water which was channeled to run through nut leaves [fashioned into a leader] that [the nut leaves are not considered a vessel and therefore] it was valid [water for purifying purposes]. There was just such a case in Ahalya and it was brought before [the Sages of] the Chamber of Hewn Stone and they ruled the water was valid.

(5) Rabbi Yehoshua and Rabbi Yakim a man of Hadar testified regarding a *kalal* [an earthenware jar] of purification ashes which was placed over a dead crawling thing [i.e., one of the eight enumerated in Leviticus 11:29] that they [the ashes]

רבנו עובדיה מברטנורא

ג על זוחלין שרבו על הנוטפים. זוחלין הן כגון נהרות שהם נגרים ע"ג קרקע ל' זוחלין עפר (דברים לב) ודינן כמעין. שהן מטהרים בזוחלין ובכל שהן והן כשרים לקדש בהן מי חטאת ולטבילת זבים: **נוטפים.** הן כגון מי גשמים. ודינן כמקוה לטהר בארבעים סאה ובאשבורן ופסולים למי חטאת שאינן מים חיים וכן לטבילת זבין וכשנתערבו זוחלין בנוטפין ורבו הזוחלין דינן כזוחלין וכשרים לקדש בהן מי חטאת ולטבילת זבים ומטהרים בזוחלים ובכל שהן: **בבירת הפליא.** שם מקום: **ד בעלה אגוז.** הקליפה החיצונה של אגוז דהיינו הקליפה הירוקה כשהיא לחה אם עשאה כמין מרוב להיות המים הזוחלים כנכנסים בה ומקלחים ממנה לחוץ דין זוחלים יש למים המקלחים ממנה והם כשרים למי חטאת ולטבילת זבים וכו'. ולא אמרינן הואיל ונכנסו בתוך קליפה זו שיש לה בית קבול. ומשם מקלחין לחוץ שוב לא יהיה להם דין זוחלים. לפי שאותה קליפה אינה חשובה כלי: **לפני לשכת הגזית.** סנהדרי גדולה שיושבים בלשכת הגזית: **ה קלל של חטא.** כלי חרס שאפר פרה מונח בו תרגום וכדה על שכמה (בראשית כד) וקולת' על כתף: **שנתנו ע"ג השרץ.** ולא נטמא הכלי שאפר הפרה בתוכו דהא אין כלי חרס מטמא מגבו אף על פי כן האפר טמא. משום דמונח במקום טמא והתורה

become defiled, for Rabbi Eliezer ruled that [since earthenware does not contract impurity through their exterior walls] they were pure. [However, the Sages hold that it does become defiled because the verse states: (Numbers 19:9) “A pure man will gather the ash of the cow and place it outside the camp in a **pure place**,” the Sages maintain that,

although, the jar itself will not become defiled, due to its being earthenware, nevertheless it is not, in a **pure place** (see Praah 10:3)]. [Standard *nezirut* is thirty days, thus one who says: I am a *nazir*, shaves and brings his sacrifices on the thirty-first day, but if he went ahead and shaved on the thirtieth day since we maintain that the observance of part of a day is considered as observing a complete day, he fulfills his obligation.]. Rabbi Papais testified regarding one who undertook two [consecutive] *nezirut*, that if he shaved for the first on the thirtieth day, he shaves for the second on the sixtieth day, but if he shaved on the day before the sixtieth [i.e, the 59th day] he still has fulfilled his obligation, because the thirtieth day is [also] included [as the first day] in the count [of the second *nezirut*].

(6) Rabbi Yehoshua and Rabbi Papias testified regarding the offspring of a peace-offering that it should be brought as a peace-offering, for Rabbi Eliezer said [that the Rabbis ordained] that the offspring of a peace-offering [is left to die and] may not be brought as a peace-offering [as a precaution against an owner postponing offering a peace-offering, hoping that in the interim it will produce other offspring to be offered as peace-offerings in the future, lest one come to inadvertently work or shear these sanctified animals] while the Sages say: It should be offered. Rabbi Papias said: That I testify that we once had a cow [that

רבנו עובדיה מברטנורא

אמר' (במדבר יט) והניח מחוץ למחנה במקום טהור: שר' אליעזר מטהר. דסבר הואיל והכלי שהאפר בתוכו טהור הוא. שפיר קרינא ביה מקום טהור. ואין הלכה כר"א: על מי שנזר שתי נזירות. סתם. וכל סתם נזירות שלשים יום: שאם גלח את הראשונה יום שלשים. דלכתחלה לא מבעיא ליה לגלח אלא יום שלשים ואחד כדי שתהיה נזירות שלשים יום גמורים. ואם גלח יום שלשים עלתה לו נזירות. דאמרין מקצת היום ככולו: ואם גלח יום ששים חסר אחד יצא. שיום שלשים של נזירות ראשונה. עולה לבאן ולבאן. וכיון שיום שלשים של ראשונה נמנה גם מן הנזירות השניה. נמצאו שלשים יום של נזירות שניה כלים בששים חסר אחד: ו ו לך שלמים לא יקרב שלמים. אלא כונסו לכיפה ומת. משום גזירה דאי אמרת ולך שלמים יש לו תקנה אתי לאשהויי לאם עד שתלד. ויגדל

was a peace-offering] and we ate of it on Pesah and we ate its offspring as a peace-offering on the [next] Festival [of Shavuot].

(7) [Ordinarily flat wooden vessels are not susceptible to being defiled unless they have a hollow inner space

however,] they testified regarding the boards of bakers [upon which bread is shaped] that they are [Rabbinically] liable to defilement for Rabbi Eliezer declared that [although wooden vessels can become Rabbinically defiled] they, [the boards of bakers] are not [considered vessels at all and are thus not] liable. They also testified regarding a [round standing earthen] oven which was cut into separate ring sections [resembling individual tires] and then was reassembled one tire-like ring was placed upon the other and] sand was placed between one ring section and the other [and then was plastered with clay to retain the heat] that it is [now considered a complete oven because of the plaster connecting the rings and is judged as a vessel and hence is] liable to defilement for Rabbi Eliezer declared that [since the sand separates between the rings it is not considered connected and thus if each individual tire-like ring is not four cubits high] it is not liable [for it is still considered a broken oven, the *halachah* does not follow Rabbi Eliezer]. [Since the lunar year is 11 days shorter than a solar year, every few years, an extra month of Adar is added. During the times of the Sanhedrin this was done by deliberation of the Bet Din. The verse states: "This month shall be for you the beginning of months," (Exodus 12:2) thus once Nissan begins no further intercalation is possible (Sanhedrin 12b). They testified that we may intercalate the year during the whole of Adar for it was said [by the Sages only]

רבנו עובדיה מברטנורא

עדרים מן הולדות. ואתי בהו לידי גיזה ועבודה: ואכלנו ולדה שלמים בחג. בחג השבועות קאמר. שאם היה ממתין ומצפה לחג הסוכות. נמצא עובר בעשה. שנאמר (דברים יב) ובאת שמה והבאתם שמה דמשמע ברגל ראשון שתבא שמה. הבא כל נדרים שעליך. מיהו בלאו דלא תאחר אינו עובר עד שיעברו עליו שלש רגלים: ז ארוכות של נחתומים. פשוטי כלי עץ שהנחתומים עורכים שם ככרות של לחם בשעה שעושין הפת. ארוכות. כמו ערוכות: שהן טמאות. מדרבנן דנהי דמה"ת פשוטי כלי עץ אין מקבלין טומאה רבנן גזרו עליהן כדמוכח במסכת כלים פרק שני: שר"א מטהר. דסבר לא חשיבי כלים כלל אפילו כפשוטי כלי עץ לא הוו ואין הלכה כר"א: שחתכו חוליות. שחתכו לתנור ברחבו לחוליות. והניח חוליא על גבי חוליא. ונתן חול בין חוליא לחוליא. וטחו אותו בטיט. ועשה לו טפלה של טיט סביב לעבותתו לשמור חומו. בדרך שעושים לתנורים: שר"א מטהר. דכיון דיש חול בין הסדקין. כשבור דמי. וחכמים מטמאים שהטפלה עושה אותו כלי אחד. ומחברת את

שְׁלָמִים וְאָכְלָנוּהָ בַפֶּסַח וְאָכְלָנוּ וְלָדָהּ שְׁלָמִים
בְּחָג: ז הֵם הָעִידוּ עַל אֲרוּכוֹת שֶׁל נְחֹתוּמִים
שֶׁהֵן טְמָאוֹת. שְׂרָבִי אֱלִיעֶזֶר מְטַהֵר. הֵם הָעִידוּ
עַל תַּנּוּר שֶׁחֲתְכוּ חֲלִיּוֹת וְנָתַן חוֹל בֵּין חֲלִיָּא
לְחֲלִיָּא שֶׁהוּא טְמֵא. שְׂרָבִי אֱלִיעֶזֶר מְטַהֵר. הֵם
הָעִידוּ שֶׁמְעַבְרִין אֶת הַשָּׁנָה בְּכָל אָדָר. שְׁהִי

until Purim. They testified that we may intercalate the year conditionally. There once such a case where Rabban Gamliel [who was the head of the Sanhedrin] went to take permission from the governor in Syria [in some communal matter] and delayed in returning and [since the intercalation requires the consent of the head of the Sanhedrin] they intercalated on the condition that Rabban Gamliel would approve and upon his return he

declared: I approve and in fact it was a leap year.

(8) Menahem ben Signai testified regarding the [earthenware] ledge attached to an olive boiler's pot [to prevent overflowing] that [since it assists in the olive boiler's function] it is subject to defilement [this is deduced from the use in the verse: "They are impure and they will be impure **for you**" (Leviticus 11:35), thus any part of the vessel that is useful **for you** is susceptible to defilement] but that of dyers is pure [since the earthenware ledge will damage the dye the ledge is not considered useful **for you** and is not subject to defilement], for it was said that the reverse was true.

(9) Rabbi Yohanan ben Gudgedah testified regarding a deaf-mute girl who was given in marriage by her father [while she was a minor and under his jurisdiction and thus, is Biblically, considered a married woman] that she is divorced with a *get* [though she is considered mentally incompetent; since a divorce does not require her consent, she is divorced]; and that a[n orphaned] minor Israelite [who was] given in marriage [by her mother and brother] to a priest [though such a marriage is only valid, Rabbinically, still she] may eat [Rabbinically designated]

רבנו עובדיה מברטנורא

הסדקים. ואף על פי שיש חול בין חוליא לחוליא. ואין הלכה כ"א: שמעברין את השנה בכל אדר. עד כ"ט באדר יש זמן לבית דין לומר מעוברת השנה. והחדש הבא אדר שני אבל ביום שלשים לאדר אין יכולין לעבר את השנה. הואיל וראוי לקבעו ניסן כמפורש בפסחים פרק מקום שנהגו (דף נו): על תנאי. אם ירצה הנשיא תהיה מעוברת ואם לאו לא תהיה מעוברת: ח מוסף היורה של שולקי זיתים. דרך שולקי זיתים וצבעים יש להם יורות גדולות. ועושים להם תוספות טיט על שפתם שיעלו בה המים בעת רתיחתם. ושל שולקי זיתים טמא. לפי שאותה תוספת צריכה לכלי ומשתמשין בה והתורה אמרה גבי תנור וכירים (ויקרא יא) וטמאים יהיו לכם. ודרשינן לכם כל שבצרכיכם כלומר הדבר מן הכלי שאתם צריכים לו ומשתמשין בו הוא שמקבל טומאה: ושל צבעים טהור. שאין הצבעים משתמשים באותה תוספת לפי שיראים שמא יפסד צבעם: ט על החרשת

אומרים עד הפורים. הם העידו שמעברים את השנה על תנאי. ומעשה ברבן גמליאל שהלך לטול רשות מהגמון בסוריא ושהה לבוא, ועברו את השנה על תנאי לכשיצא רבן גמליאל, וכשבא אמר רוצה אני, ונמצאת השנה מעברת: ח העיד מנחם בן סגנאי על מוסף היורה של שולקי זיתים שהוא טמא, ושל צבעים שהוא טהור. שהיו אומרים חלוף הדברים: ט העיד רבי נחוניא בן גדגדא על החרשת שהשיאה אביה, שהיא יוצאה בגט. ועל קטנה בת ישראל שנשאת לכהן, שהיא

terumah [and we do not fear that she may come to eat Biblically designated *terumah*] and [the Rabbis further decreed that] if she dies, her husband inherits her. [He also testified]

regarding a stolen beam which was built into a large building that he pays [the victim] with money [rather than obligating the thief to return the stolen item by dismantling his house] for the sake of the penitent [not to deter him from repenting]; and regarding a stolen sin-offering, where the public is not aware [that it is stolen] that [the Rabbis confiscated it from its rightful owners and gave the one offering possession of it (Tosfot Hadashim) and thus,] it offers atonement [the Rabbis decreed this] for the sake of the Altar [had the offering not been valid, the priests would hesitate to sacrifice offerings for fear that the animal was stolen leaving the Altar to remain idle].

רבנו עובדיה מברטנורא

שהשיאה אביה. אף על גב דהויא אשת איש גמורה שהרי קבל אביה קדושיה כשהיא קטנה אפילו הכי יוצאה בגט. ומקבלת את גיטה כשהיא חרשת ואף על פי שאין לה דעת לפי שהאשה מתגרשת בעל כרחיה. הלכך לא בעינן דעתה: **ועל קטנה בת ישראל שנשאת לכהן.** והיא יתומה דלא היו נשואיה אלא מדרבנן: **שאוכלת בתרומה.** דרבנן ולא גזרינן תרומה דרבנן אטו תרומה דאורייתא: **מריש.** קורה: **בירה.** בית גדול: **מפני תקנת השבים.** שאם אתה מצריכו לקעקע בירתו ולהחזיר מריש עצמו ימנע מלעשות תשובה: **שלא נודעה לרבים.** שהיא גזולה: **שהיא מכפרת.** וא"צ להביא אחרת: **מפני תקון מזבח.** שלא יהיו כהנים עצבים שאכלו חולין שנשחטו בעזרה. ונמצא מזבח בטל שנמנעים מלעבוד עבודה: